Zeer Geheim

RAAD VOOR EUROPESE ZAKEN

Ex.nr.

Nr. 10017

Notulen van de vergadering gehouden
op vrijdag 26 maart 1982 in de Trêveszaal
van het kabinet van de minister-president
van 9.00 uur tot 10.30 uur

Aanwezig: minister-president Van Agt en de ministers Van Dijk, De Koning, Van der Stee, Van der Stoel en Den Uyl alsmede de staatssecretarissen Van den Broek en Dik.

Voorts zijn aanwezig de heren Arlman (Fin), Bergman (L&V), Boele (EZ), Van Dam (BZ), Van de Graaf (AZ), Korteweg (Fin), Van der Leij (SZW), Nieman (BZ) en Posthumus Meyjes (BZ).

Secretaris : mr. J.P.M.H. Merckelbach
Adjunct-secretaris: mr.drs. K.P. Rade

1 Notulen van de vergadering van 14 januari 1982 (nr. 9928)

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

2 Mededelingen

Geen onderwerpen.

3 Voorbereiding van de Europese Raad op 29 en 30 maart 1982 (Brief van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, dd. 24 maart 1982, nr. DIE/82376, met bijlage).

3.1 Economische en sociale situatie in de Gemeenschap

De minister-president herinnert eraan dat er op 28 maart 's avonds overleg met de Benelux-partners zal plaatsvinden over de Europese Raad. Spreker stelt

111193LC

© NA, 2.02.05.02 (Arch. MR) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 3676
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S03312

operationeel te maken, zullen deze door vakraden inclusief de Jumboraad, besproken moeten worden. Het zou dan ook onverstandig zijn de volgende zitting van deze Jumboraad te verschuiven naar volgend jaar. Verder wijst spreker erop dat ook minister Terlouw de Jumboraad kan bijwonen. Het lijkt gewenst om, gezien de van nature trage voorbereiding van een dergelijke Jumboraad, reeds thans op spoed aan te dringen. Wellicht zal dan een zitting in het najaar mogelijk zijn.

Staatssecretaris Dik kan op zich wel instemmen met deze opmerkingen, doch wenste de aandacht te vestigen op de relatie tussen een gedegen voorbereiding en het tijdstip waarop een Jumboraad plaats zou dienen te vinden.

Staatssecretaris Van den Broek suggereert om aan de conclusie van de coördinatiecommissie over dit onderwerp toe te voegen, dat een Jumboraad slechts met gedegen voorbereiding gehouden zou mogen worden.

De minister-president stelt voor om de conclusie van de coördinatiecommissie inzake de economische en sociale situatie in de Gemeenschap te aanvaarden onder de aantekening dat de delegatie ervoor zal pleiten nog dit jaar een Jumboraad te beleggen met gedegen voorbereiding en dat in de ontwerp-interventie een passage zal worden opgenomen over het flankerende beleid, met name over de herverdeling van arbeid.

De raad stemt hiermee in.

3.2 Het EMS

De minister-president stelt de conclusie inzake het EMS aan de orde.

Minister Van der Stee deelt mee dat er tijdens de afgelopen EcoFin-Raad uitvoerig is gesproken over uitdieping en intensievering van het EMS. Over een paar onderdelen is overeenstemming bereikt. Verder is de problematiek terugverwezen naar het Monetair Comité en het Comité van Gouverneurs. Alle lidstaten zijn het erover eens dat het EMS niet op de agenda van de Europese Raad zou dienen te staan. Slechts België dringt, op instigatie van met name de kabinetschef van de eerste minister, aan op bespreking van dit onderwerp door de Europese Raad. Spreker acht het raadzaam om in de Europese Raad voor een afhoudende opstelling te kiezen.

Staatssecretaris Van den Broek meldt dat tijdens de coördinatiecommissie in soortgelijke termen over dit onderwerp is gesproken. Zowel de financieel-monetaire als de politieke aspecten van het EMS zijn tijdens het gesprek met Commissaris Andriessen ook aan de orde geweest. Spreker herinnert eraan dat Nederland heeft ingestemd met de positieve bewoordingen in het eerste hoofdstuk van het document MAN 25 over het EMS. Het zou uit politiek oogpunt te betreuren zijn indien dit thans niet zou worden bevestigd. Spreker acht het dan ook gewenst om de betreffende bewoordingen in de in het dossier gevoegde concept-interventie te verwerken.

Minister Van der Stee wijst erop dat het hier een zeer technisch onderwerp betreft, dat slechts door specialisten volledig wordt overzien. Een inhoudelijke bespreking van het EMS door de Europese Raad zou tot onvoorzienbare gevolgen kunnen leiden. Spreker heeft er geen bezwaar tegen als de Europese Raad enige vrome woorden wijdt aan het EMS; men dient echter wel te beseffen dat het op korte termijn uit elkaar kan vallen.

De minister president is van oordeel dat men zich in een vicieuze cirkel bevindt, waarbij stagnatie terzake van het EMS belet dat de ECU een grotere rol gaat spelen, hetgeen weer een verdere uitbouw van het EMS belemmert.

Minister Van der Stee is van mening dat de EMS gezien moet worden als het sluitstuk van een gecoördineerd economisch en monetair beleid. Het voortduren van divergerend beleid maakt het onmogelijk om het EMS volledig te realiseren. De ooit door o.a. Spierenburg verdedigde visie dat convergentie van het economische en monetaire beleid afgedwongen zou kunnen worden door middel van een monetaire unie wordt thans niet meer onderschreven.

Minister Van der Stoel merkt op dat het niet de bedoeling is dat de Europese Raad met betrekking tot het EMS tot concrete besluitvorming overgaat.

De minister-president stelt voor de conclusie van de coördinatiecommissie inzake het EMS te aanvaarden onder de aantekening dat de delegatie zich in positieve zin kan uitlaten over de werking van het EMS, zonder daarbij in te gaan op de technische voorstellen tot verbetering, die in de EcoFin-Raad aan de orde zijn.

De raad kan zich hiermee verenigen.

3.3 Betrekkingen EG/VS

De minister-president stelt de conclusie inzake de VS aan de orde.

Minister Van der Stoel verwacht dat de missie-Buckley tijdens het gesprek bij het haardvuur aan de orde zal komen. Spreker vestigt er de aandacht op dat deze missie vrij gereserveerd is ontvangen in de bezochte Europese hoofdsteden. De VS hebben reeds aangekondigd het handelsbeleid ten opzichte van de Sovjet Unie ook tijdens de aanstaande economische top aan de orde te willen stellen. Spreker is van mening dat dit onderwerp ook de EG raakt. Het lijkt dan ook gewenst de vier grote lidstaten erop te wijzen dat deze zich niet kunnen committeren zonder de andere EG-leden te raadplegen.

De heer Posthumus Meyjes meldt dat minister Haig in een nieuwe brief aan de door Buckley bezochte landen heeft voorgesteld om als follow-up van deze missie thans over te gaan tot het doorzichtig maken en schonen van de kredietverlening aan de Sovjet Unie.

Minister Van der Stee merkt naar aanleiding hiervan op dat zijn westduitse collega doende is medestanders te verwerven voor een steunoperatie aan Hongarije. Spreker staat zelf niet afwijzend ten opzichte van een dergelijke operatie.